

## Okhaldhunga times augusti 2017

Juli har gått mot sitt slut och så har även vår vistelse i Okhaldhunga. Vi är nu hemma i Sverige igen sedan ett par dagar men tänkte ändå få dela några erfarenheter från den senaste månaden i Okhaldhunga med er.

### Monsun - allt växer!

Vädret har i Nepal i år varit lite annorlunda än vad det brukar vara. Vanligtvis är våren mycket torr och varm, men i år har det regnat mycket och redan när vi kom i slutet av maj var det regn och grått i stort sett varje dag. Men nu i början av juli kom monsunen så som vi blivit vana att erfara den - med kraftiga, varma regn med stora droppar, som öser ner någon eller några timmar för att sedan brytas av med starkt solsken, värme och en lätt vind som gör att allt torkar upp ganska snabbt igen. Med monsunen kommer en fantastisk växtkraft som gör att grödor och grönsaker växer så att det knakar, vilket är härligt. Något som inte är lika härligt är att det verkar växa väldigt bra i matvaror och i människor med, vilket resulterar i mängder av patienter med magsjukor och varbölder.

De flesta av dem går att behandla relativt enkelt men ibland blir det mer komplicerat och i extremfallet kan det mynna ut i vad man skulle kunna kalla en ortopedisk katastrof, som det som drabbat en av våra mindre patienter får lov att kallas för.



Han är tre månader gammal och föräldrarna berättar att han haft ett svullet lår sedan 5 dagar, i övrigt är han pigg och verkar ganska frisk. Han sövs och man öppnar den varböld som fyller hela hans lilla lår och behandlar honom sedan med antibiotika under ett par veckor. När man sedan tar en röntgen av lårbenet så visar det sig att han har en infektion i benet som gör att hela hans lårben nu håller på att förändra form och det kommer att krävas flera månaders antibiotikabehandling och sedan minst en operation för att undvika att det utvecklar sig till en kronisk infektion i benet. Vi hoppas och ber att det går bra för honom i det långa loppet och tänker att detta med att han är så väldigt liten när han får infektionen både kan vara bra, eftersom små barns skelett växer till och remodellerar sig fort, men också dåligt eftersom tillväxten kan störas och risken att höft- och knäled också blir infekterade är överhängande.



Ett ställe där det däremot är roligt att bakterier växer är i vårt laboratorium. Detta är en nyhet sedan vi var i Okhaldhunga senast och det är mycket användbart i den kliniska vardagen att veta vad de är för bakterier vi har att tampas med och vilka antibiotika de är känsliga för. Jakob Altgärde, som jobbat tillsammans med oss under sommaren, har gjort en sammanställning av alla de urinodlingar som visat växt av bakterier under de senaste 18 månaderna och sett på resistensmönstret på dessa bakteriestammar. Det resulterade i en mycket uppskattad föreläsning som han nu hållit för doktorer och övrig personal och som förmodligen kommer att förändra praxis för vilka antibiotika som kommer att bli förstahandsvalet vid urinvägsinfektioner (han kunde nämligen visa att de antibiotika som hittills förskrevs mest också hade en mycket hög grad av resistensutveckling, vilket gör dem ineffektiva som behandling).

### **Skört ben**

För ganska många år sedan, när vi var i Okhaldhunga, träffade vi på en flicka med lårbensbrott som hon fått av ett väldigt litet fall från en pall. Hennes röntgenbild såg ganska annorlunda ut och vi misstänkte att hon hade en sjukdom som heter Osteogenesis imperfecta, som gör skelettet mycket skört. Vi fick då skicka henne till Kathmandu för behandling.



Denna gång har vi fått tillfälle att träffa hennes två yngre syskon också. Den 13-årige brodern kom med en lårbensfraktur efter att ha fått en knuff mot en stol i skolan och mellansystemen passade då på att komma med för en uppföljning och avgipsning 6 veckor efter hennes senaste lårbensfraktursoperation. De kommer från en liten by varifrån man får bära den skadade en dag för att komma fram till vägen, varifrån man får ta jeep ytterligare en dag till sjukhuset. Det är en komplicerad och dyr väg att ta sig till sjukhuset och likaså är operationerna och eftervården kostsam, så för den här hårt prövade familjen är stödfonden på Okhaldhunga sjukhus den enda räddningen och vi är glada att vi nu kunde operera pojken hos oss.



### **Människoöden man inte borde se**

En patient sitter med en duk över huvudet på sängen i akutmottaget. Hans anhörige kommer fram och frågar lite tyst - Kan ni göra något för honom? Finns det något hopp? Kanske rengöra i all fall?...

Vi går fram och lyfter på duken och möter en enögd, trött blick hos en man som i övrigt saknar ansikte. Han hade för tre år sedan sökt vård på ett cancersjukhus i Kathmandu för en fläck som växte på näsan. De hade inte opererat honom eftersom han inte hade pengar att betala operationen med och han hade gått hem till sin by igen. Ett ingrepp som förmodligen hade varit ganska enkelt att utföra då men som inte blev gjort av ekonomiska skäl hade troligen räddat både hans ansikte och hans liv. Nu fanns det inte mycket mer som vi kunde göra än att behandla de infektioner han hade och ge honom smärtlindring. Det kändes förfärligt att inte kunna göra mer för honom, men även detta lilla verkade betyda en hel del för både han och den anhörige gick hemåt efter ett par dagar med en rakare rygg och lite mer tillförsikt än när de kom.



Den gamla läkaren gjorde sig påmind... en läkares uppgift är att alltid trösta, ofta lindra och ibland bota. Att möta en människa med respekt och empati i en till synes hopplös situation är nog så viktigt som bot ibland. Att inte låta ilskan över orättvisan att denne man inte fått den operation han så väl behövde för några år sedan skina igenom för mycket i patientmötet var inte helt lätt måste jag säga. Jag önskar att cancersjukhuset också hade haft en stödfond för de allra fattigaste, så att inte små, enkla men livsavgörande operationer skulle strykas för att patienten inte hade råd med dem.

## Renoveringsteam och blodgivning

Vi har haft besök av två danska studenter inom medicinteknik, Jakob och Julie, som tillbragt fyra veckor i Nepal, och då i huvudsak i Okahldhunga, för att hjälpa till med underhålls- och renoveringsarbete på medicinteknisk utrustning. Det har varit användbart, som tex här där de ordnade med en värmelampa till det bord som man lägger nyfödda barn på direkt efter förlossningen.



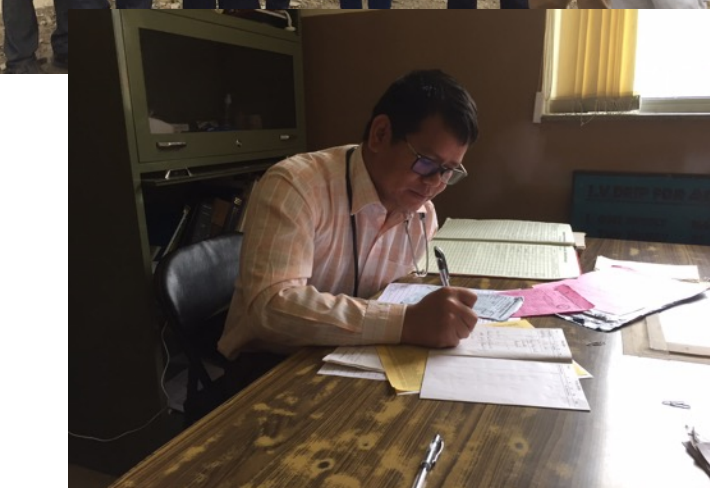
Något annat användbart är den relativt nya blodbanken som finns här. Sarah, som hjälpt oss med barnen medan vi varit i Okhaldhunga, investerar i banken kvällen innan vi åker hem.



Vi är oerhört glada och tacksamma att vi åter fått tillbringa tid i Okhaldhunga och möjligen dra ett par små strån till det fantastiska bygge som pågår på sjukhuset och i församlingen.



Att få lära känna alla dessa härliga människor och se hur arbetet utvecklar sig är en sann nåd!  
Dela några glada ögonblick med oss...







Varma hälsningar

Lars Even, Amanda, Samuel, Elona och Noeli  vregaard

St tt gjerne prosjektet vi jobber med i Nepal.

Da brukes Normisjons kontonummer: 1503.02.13537 Merk Prosjekt nr: 122.47.631

”Okhaldhunga sykehus”.